gemeente roerdalen

## Raadsbesluit Jaar 2026/10/29/05a

**Zaaknummer: Z26-066500**
**Onderwerp:** Participatieverordening gemeente Roerdalen

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

- gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 8 september 2026;
- gelet op de artikelen 149 en 150 van de Gemeentewet, de artikelen 2.4, 3.1 en 3.4 van de Omgevingswet en de artikelen 10.2, 10.7 en 10.8 van het Omgevingsbesluit;
- gezien het advies van de raadsadviescommissie;
- overwegende dat
  - we met inwoners en andere betrokkenen willen samenwerken - Samen doen! - waarbij de samenwerking bewust, open, voorspelbaar en zorgvuldig georganiseerd is;
  - niet alleen het inhoudelijke doel van het beleid of een project belangrijk is, maar ook de weg daarnaartoe;
  - we onze inwoners en andere betrokkenen meer willen betrekken bij onze maatschappelijke opgaven;

het volgende besluit genomen:

## Besluit:

1. de Inspraakverordening, zoals vastgesteld in de vergadering van 18 december 2008, in te trekken;
2. de navolgende ‘Participatieverordening gemeente Roerdalen’ vast te stellen:

### Hoofdstuk I Inleidende bepalingen

#### Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

a. beleid: gedragslijn, project, programma of plan van de gemeente om een bepaald doel te realiseren;
b. bestuursorgaan: het bestuursorgaan dat bevoegd is (afhankelijk van de inhoud van het beleid of de taak, is dat de gemeenteraad, het college of de burgemeester);
c. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roerdalen;
d. inspraak: de mogelijkheid die een bestuursorgaan inwoners en belanghebbenden biedt om hun mening over beleid te geven als bedoeld in artikel 150, tweede lid, van de Gemeentewet;
e. inwoners: ingezetenen als bedoeld in artikel 2 van de Gemeentewet;
f. inwonersparticipatie: op initiatief van de gemeente betrekken van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partijen bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid;
g. maatschappelijke partijen: lokale verenigingen of stichtingen, buurtcomités, ondernemingen zonder winstoogmerk en andere organisaties die tot doel hebben een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving binnen de gemeente;

h. overheidsparticipatie: op initiatief van inwoners en maatschappelijke partijen betrekken van de gemeente bij activiteiten en initiatieven in de samenleving, daaronder ook het uitdaagrecht begrepen;
i. participatie: de samenwerking tussen een bestuursorgaan en inwoners of maatschappelijke partijen, in welke vorm dan ook, daaronder ook inwonersparticipatie en overheidsparticipatie begrepen;
j. uitdaagrecht: het recht van inwoners en maatschappelijke partijen om de feitelijke uitvoering van een gemeentelijke taak over te nemen als bedoeld in artikel 150, derde lid, van de Gemeentewet.

## Hoofdstuk II Kaders en uitgangspunten

### Artikel 2 Doel verordening

Het doel van deze verordening is:
a. duidelijkheid te geven over het proces van participatie en de invulling daarvan;
b. de samenwerking tussen een bestuursorgaan enerzijds en inwoners en maatschappelijke partijen anderzijds te versterken;
c. de kwaliteit van lokale democratische processen te vergroten;
d. de samenleving binnen de gemeente te versterken.

### Artikel 3 Reikwijdte

1. Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen beleid, taken en bevoegdheden of participatie wordt toegepast.
2. Het bestuursorgaan past bij participatie bij het vaststellen of wijzigen van de omgevingsvisie als bedoeld in artikel 3.1 van de Omgevingswet, het omgevingsplan als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet of een programma als bedoeld in artikel 3.4 van de Omgevingswet, zoveel mogelijk hoofdstuk III deze verordening toe.
3. Er vindt geen participatie plaats als:
   a. het om een lopend uitvoerings- of evaluatietraject of een ondergeschikte herziening van die trajecten of het beleid gaat;
   b. participatie bij of krachtens wettelijk voorschrift uitgesloten is;
   c. de uitkomst van participatie vanwege de spoedeisendheid niet kan worden afgewacht;
   d. de verantwoordelijkheid van het betrokken bestuursorgaan voor kwetsbare groepen in de samenleving zwaarder moet wegen;
   e. sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
   f. het om interne of organisatorische aangelegenheden van de gemeente gaat;
   g. het om de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet gaat; of
   h. als andere zwaarwegende belangen het afzien van participatie vergen.
4. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op onderwerpen waarvoor participatie al is vastgelegd in andere gemeentelijke verordeningen of regelingen vastgesteld door het bevoegde bestuursorgaan.

## Hoofdstuk III Inwonersparticipatie

### Artikel 4 Participatieplan

1. Het bestuursorgaan stelt voorafgaand aan de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid een participatieplan op.
2. Het participatieplan bevat in ieder geval:
   a. een omschrijving van het beleid dat voorbereid, uitgevoerd of geëvalueerd wordt;
   b. een helder en haalbaar doel van de participatie;
   c. de vorm van participatie, waarbij het bestuursorgaan een keuze maakt uit:
      i. informeren: inwoners en maatschappelijke partijen krijgen informatie;
      ii. reageren: inwoners en maatschappelijke partijen kunnen hun mening geven;
      iii. adviseren: het bestuursorgaan gaat in gesprek met inwoners en maatschappelijke partijen en betrekt hun adviezen bij het nemen van het besluit;
      iv. samenwerken: het bestuursorgaan maakt samen met inwoners en maatschappelijke partijen een plan en besluit daarover;
      v. meebeslissen: het bestuursorgaan maakt samen met inwoners en maatschappelijke partijen een plan en zij besluiten daar samen over.
   d. informatie over de procedure en de planning van het proces waarbij in elk geval aandacht is voor de te betrekken doelgroepen en hoe die benaderd worden;
   e. de informatievoorziening aan die doelgroepen gedurende en na afloop van het proces;
   f. met welke kaders er rekening moet worden gehouden.
3. Het eerste lid geldt niet indien blijkt dat geen participatietraject wordt georganiseerd of sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 3, derde en vierde lid.
4. Het participatieplan wordt bekendgemaakt op een voor dat traject geschikte wijze.

### Artikel 5 Inspraak

Als op grond van artikel 4, tweede lid, onder c, in een participatieplan wordt gekozen voor ‘reageren’, kan inspraak worden georganiseerd. Als een bestuursorgaan in het kader van de inwonersparticipatie voor inspraak kiest of inspraak wettelijk verplicht is, is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, tenzij het bestuursorgaan een ander proces vaststelt.

### Artikel 6 Eindverslag inwonersparticipatie

1. Nadat inwonersparticipatie heeft plaatsgevonden, stelt het bestuursorgaan een eindverslag op.
2. Het eindverslag bevat in elk geval:
   a. een beschrijving van het proces dat is gevolgd;
   b. de uitkomsten van het proces;
   c. een reactie op die uitkomsten waarbij gemotiveerd wordt aangegeven welke punten al dan niet worden overgenomen; en
   d. een evaluatie van het proces dat is gevolgd.
3. Het bestuursorgaan maakt het eindverslag op passende wijze openbaar.

## Hoofdstuk IV Overheidsparticipatie

### Artikel 7 Verzoek om overheidsparticipatie

1. Inwoners en maatschappelijke partijen kunnen bij het college een verzoek om overheidsparticipatie indienen.
2. Het verzoek bevat:
   a. een omschrijving van de overheidsparticipatie die de indiener voor ogen heeft en de maatschappelijke meerwaarde daarvan;
   b. de reden dat de indiener het verzoek indient; en
   c. het resultaat dat de indiener beoogt.
3. De indiener van het verzoek geeft daarnaast in elk geval aan:
   a. wat de relevante betrokkenheid, kennis en ervaring van de indiener is;
   b. welke kosten of middelen er volgens de indiener aan het verzoek verbonden zijn;
   c. wat de gewenste bijdrage van de gemeente is; en
   d. bij een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht hoe de indiener de kwaliteit en de uitvoering van de taak wil waarborgen.
4. De indiener dient het verzoek schriftelijk in.
5. Het college kan naar aanleiding van het verzoek aanvullende informatie opvragen.

### Artikel 8 Ondersteuning indiener verzoek overheidsparticipatie

Het college zorgt voor ondersteuning van degene die een verzoek om overheidsparticipatie wil indienen of heeft ingediend.

### Artikel 9 Beoordeling verzoek overheidsparticipatie

1. Het college zendt een ingediend verzoek door aan het bestuursorgaan dat bevoegd is om op het verzoek te reageren en informeert de indiener hierover.
2. Onverminderd artikel 3, derde en vierde lid, wijst het bestuursorgaan een verzoek af als:
   a. het verzoek ziet op een taak waarvan de aard zich tegen toepassing van overheidsparticipatie verzet;
   b. het verzoek in strijd is met door de gemeente vastgesteld beleid; of
   c. het verzoek niet voldoet aan de in artikel 7, derde lid gestelde eisen.
3. Het bestuursorgaan kan een verzoek om overheidsparticipatie afwijzen als:
   a. het bestuursorgaan van oordeel is dat de taak met de overheidsparticipatie niet beter wordt uitgevoerd of de kosten hoger zijn;
   b. de opdrachtwaarde boven de Europese drempelwaarde als bedoeld in paragraaf 2.1.1.1 van de Aanbestedingswet 2012 uitkomt.
4. Het bestuursorgaan reageert binnen acht weken gemotiveerd op het verzoek. Het bestuursorgaan kan deze termijn met vier weken verdagen.

### Artikel 10 Uitvoering overheidsparticipatie

Als het bestuursorgaan het verzoek om overheidsparticipatie toewijst, maakt het met de indiener afspraken over:

   a. het proces, het resultaat en de looptijd van de overheidsparticipatie;
   b. het budget en de financieringswijze van de overheidsparticipatie;
   c. het contact met en de ondersteuning door het bestuursorgaan gedurende het proces van de overheidsparticipatie;
   d. de stappen bij het niet nakomen van de gemaakte afspraken en het tussentijds beëindigen van de overheidsparticipatie; en
   e. de evaluatie van de overheidsparticipatie.

## Hoofdstuk V Slotbepalingen

### Artikel 11 Evaluatie en monitoring

1. De uitvoering van deze verordening wordt eenmaal per drie jaar geëvalueerd. Het college zendt een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de verordening in de praktijk aan de gemeenteraad.
2. Bij de evaluatie worden in ieder geval betrokken:
   a. de ervaringen van inwoners en andere belanghebbenden;
   b. de ervaringen van het college met de uitvoering van deze verordening;
   c. relevante ontwikkelingen in wet- en regelgeving; en
   d. de vraag of eventuele aanpassing of herijking van de verordening nodig is.

### Artikel 12 Nadere regels college

Het college kan over participatie nadere regels vaststellen.

### Artikel 13 Hardheidsclausule

Het bestuursorgaan kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening. Het bestuursorgaan onderbouwt waarom het afwijkt.

### Artikel 14 Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. De Inspraakverordening, zoals vastgesteld in de vergadering van 18 december 2008, wordt ingetrokken.
2. De Inspraakverordening blijft van toepassing op beleid waarvoor ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening reeds een inspraakprocedure op grond van die verordening was gestart.

### Artikel 15 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Participatieverordening gemeente Roerdalen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 29 oktober 2026.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts ing. J.M.A. van Agtmaal